

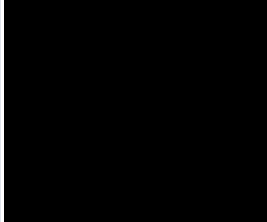
Beschermde soorten en biodiversiteit nieuwbouw Ooster Dalfsen

Advies behouden aanwezige beschermde soorten onder de Wet
natuurbescherming en kansen vergroten biodiversiteit bij de aanleg
van de nieuwbouw Ooster Dalfsen

Beschermde soorten en biodiversiteit nieuwbouw Ooster Dalfsen

Colofon

Titel:	Beschermde soorten en biodiversiteit nieuwbouw Ooster Dalfsen
Subtitel:	Advies behouden aanwezige beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming en kansen vergroten biodiversiteit bij de aanleg van de nieuwbouw Ooster Dalfsen.
Status:	Definitief
Datum:	31 juli 2020
Auteur en veldonderzoek:	
Foto's:	
Telefoonnummer:	
Opdrachtgever:	
Contactpersoon:	
Telefoonnummer:	

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	4
2	Gebiedsbeschrijving en voorgenomen werkzaamheden	5
2.1	Gebiedsbeschrijving plangebied	5
2.2	Gebiedsbeschrijving omgeving plangebied	6
2.3	Voorgenomen plannen	7
3	Werkwijze onderzoek	8
4	Advies behouden beschermde soorten	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Vaatplanten	9
4.3	Zoogdieren	9
4.4	Broedvogels	11
4.5	Reptielen	11
4.6	Amfibieën	12
4.7	Vissen	12
4.8	Ongewervelden	12
4.9	Samenvatting beschermde soorten	13
5	Advies kansen vergroten biodiversiteit	15
5.1	Inleiding	15
5.2	Natuurinclusief bouwen	15
5.2.1	Gebouw bewonende vleermuizen	15
5.2.2	Huiswaluw	17
5.2.3	Gierzwaluw	17
5.2.4	Huismus	19
5.3	Inrichting plangebied	20
5.3.1	Tijdelijke natuur	20
5.3.2	Behouden beplanting	20
5.3.3	Aanbrengen water	20
5.3.4	Aanbrengen beplanting	21
5.3.5	Aanbrengen muur	21
5.3.6	Beplantingskeus	22
5.4	Beleid gemeente Dalfsen	22
	Bronnen	23

1 Aanleiding

De gemeente Dalfsen heeft het plan om nieuwbouw uit te voeren in het gebied Ooster Dalfsen. Zij heeft het adviesbureau BJZ.NU de opdracht gegeven om hiervoor een bestemmingsplan op te stellen. Om te zorgen dat de aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde soorten door de plannen geen negatief effect gaan ondervinden, is voorliggend plan geschreven. Wanneer deze soorten wel geschaad worden, is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk. Daarnaast worden adviezen gegeven die de biodiversiteit in het plangebied vergroten.

Het doel van dit rapport is om antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- Zijn in het plangebied beschermde soorten aanwezig?
- Hoe kan ervoor gezorgd worden dat de plannen geen negatief effect hebben op de beschermde soorten?
- Welke vervolgonderzoeken zijn nodig wanneer de plannen een mogelijk negatief effect hebben op de beschermde soorten?
- Welke inrichtingsmaatregelen zijn te nemen zodat de biodiversiteit toeneemt?

2 Gebiedsbeschrijving en voorgenomen werkzaamheden

2.1 Gebiedsbeschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van het dorp Dalfsen ingeklemd tussen de vier wegen Haersolteweg, Oosterdalfsersteeg, Gerner Es en Koekoeksteeg. De Koekoeksteeg is een zandpad. De overige wegen zijn verhard. De beplanting bestaat voornamelijk uit intensief gemaaid gras dat in gebruik is door agrariërs.

Figuur 1. Bemest grasland met sloot.

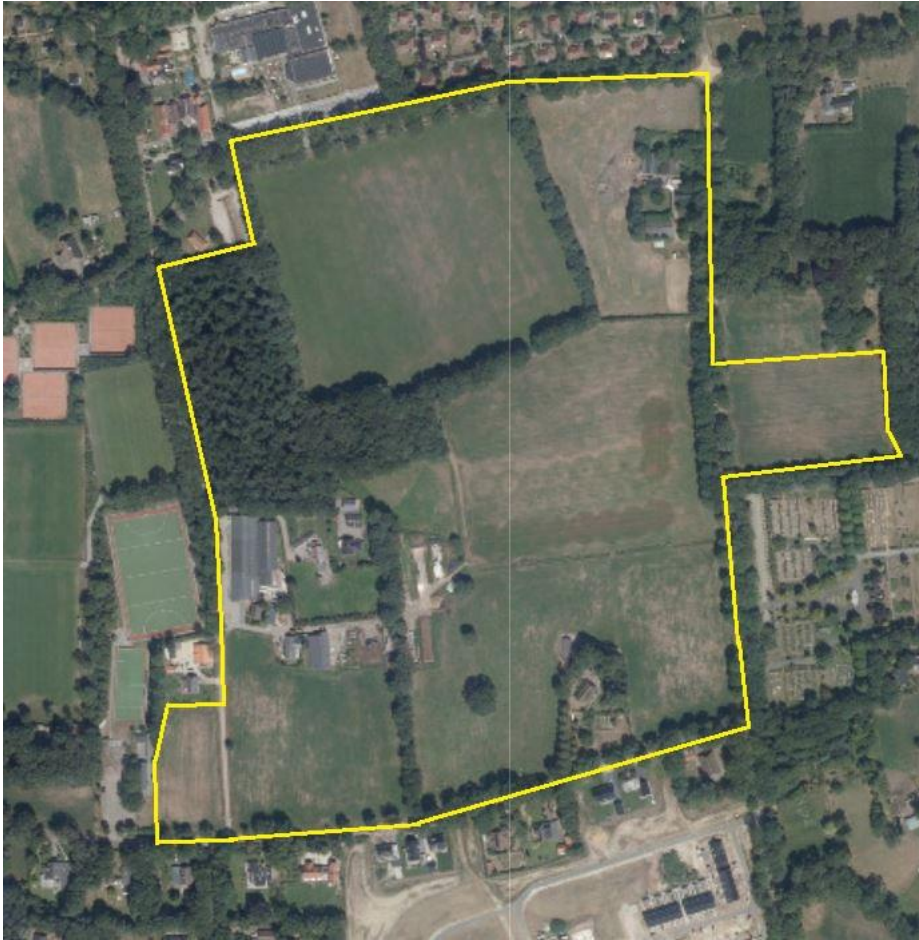
Verder zijn een gemengd bos aanwezig dat gedeeltelijk begin 1900 beplant is (Bron: Topotijdreis.nl) en enkele singels en houtwallen van loofhout. De huidige bebouwing bestaat uit een in bedrijf zijnde boerderij van een melkveehouder en drie woonhuizen. In het plangebied is een kleine sloot aanwezig die alleen in de winterperiode waterhoudend is of wanneer in de zomerperiode veel neerslag valt. Door het bos loopt een pad dat intensief belopen wordt door wandelaars, al dan niet met honden. In het plangebied is reliëf aanwezig. De hoogtes lopen van 2,4 +NAP tot 4,4 +NAP.

Figuur 2. Plangebied (blauw) Ooster Dalfsen (Bron: gemeente Dalfsen).

2.2 Gebiedsbeschrijving omgeving plangebied

Ten westen van het plangebied zijn sportvelden aanwezig. Ten noorden van het plangebied is een bungalowpark en een gemengd bosgebied aanwezig. Aan de oostzijde ligt een begraafplaats met rondom landbouwgebied met singels en bosjes. Aan de zuidzijde staan huizen die in de jaren '70 en in 2019 en 2020 gebouwd zijn. In de directe omgeving zijn geen eigendommen van natuurorganisaties aanwezig.

Figuur 3. Luchtfoto plangebied (Bron: Topotijdreis).

2.3 Voorgenomen plannen

In het plangebied Ooster Dalfsen heeft de gemeente Dalfsen plannen om nieuwbouw uit te voeren. De graslandpercelen worden na het bouwrijp maken, bebouwd met huizen. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de bestaande huizen en beplanting behouden blijven.

3 Werkwijze onderzoek

Voor aanvang van het veldbezoek heeft de auteur een literatuurstudie uitgevoerd. Bij de literatuurstudie is onderzoek gedaan naar de verspreiding van de beschermde soorten in het plangebied en zijn directe omgeving. Het veldbezoek is op 24 maart 2020 uitgevoerd. Hierbij is het gehele plangebied en zijn directe omgeving onderzocht op aanwezige beschermde soorten en is biotooponderzoek uitgevoerd om te beoordelen of in het plangebied mogelijk leefgebieden of groeiplaatsen van beschermde soorten aanwezig zouden kunnen zijn die tijdens het veldbezoek niet waar te nemen zijn. De erven en huizen zijn tijdens het veldbezoek niet onderzocht. Ook is tijdens het veldbezoek onderzocht welke menselijke activiteiten worden uitgevoerd, zoals recreatie. Daarnaast zijn de landschappelijke elementen bekeken die mogelijk veel soorten bezitten en/of in het plangebied oppervlaktewater aanwezig zijn. Wanneer in of nabij het plangebied gebieden aanwezig zijn die een hoge soortenrijkdom hebben, kunnen de plannen hierop aangesloten worden.

Het doel van de literatuurstudie en het veldonderzoek is om antwoord te krijgen op vragen die gesteld zijn in hoofdstuk 1.

4 Advies behouden beschermde soorten

4.1 Inleiding

In Nederland is de Wet natuurbescherming van kracht. Hieronder zijn soorten beschermd. Om te voorkomen dat deze geschaad worden, kunnen de inrichtingsmaatregelen dusdanig afgestemd worden op deze soorten dat deze geen negatief effect ondervinden.

4.2 Vaatplanten

In het plangebied staan diverse bomen, heesters en vaste planten. De boomsoorten zijn onder andere beuk, ruwe berk, zwarte els, zomereik en Douglasspar. Als heestersoorten zijn de Amerikaans krentenboompje, Amerikaanse vogelkers, hulst, gewone vlier en hazelaar aangetroffen. In de kruidlaag groeien planten als hondsdraf, stinkende gouwe, dubbelloof, herderstasje en schapenzuring. Dit zijn allemaal algemene soorten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde planten aangetroffen.

Op basis van de gevonden soorten en de bekende verspreidingsgegevens zijn in het plangebied geen beschermde planten soorten te verwachten.

De plannen hoeven geen rekening te houden met beschermde vaatplanten. Nader onderzoek is niet nodig.

4.3 Zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek Euraziatische rode eekhoorns en hazen gezien. Ook zijn potentieel geschikte vleermuis en steenmarter verblijfplaatsen in bomen en huizen aangetroffen.

Euraziatische rode eekhoorn

In het bos met Douglasspar zijn tijdens het veldbezoek twee Euraziatische rode eekhoorns gezien. Deze soort heeft nesten hoog in de bomen in kleine bospercelen en singels. Het bosje is dan ook een potentiële verblijfplaats in een geschikt leefgebied.

Wanneer door de plannen het bosje wordt verwijderd, moet eerst onderzocht worden of nesten van de Euraziatische rode eekhoorn aanwezig zijn. Wanneer het bos behouden blijft, hoeft geen vervolgonderzoek uitgevoerd te worden.

Bomen bewonende vleermuizen

In het plangebied staan enkele oude bomen die een holte bezitten. Dit zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen als rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en watervleermuis.

Figuur 4. Een boomholte in een beuk die geschikt is als vleermuisverblijfplaats.

Wanneer door de plannen de holtebomen worden verwijderd, moet eerst onderzocht worden of hierin een vleermuisverblijfplaats aanwezig is. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017. Wanneer de holtebomen en enkele bomen rondom in het plangebied behouden blijven, is een vervolgonderzoek niet nodig.

Huizen bewonende vleermuizen

In het plangebied staat bebouwing die mogelijk holtes bezit. Dit zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen als laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Wanneer door de plannen de bebouwing wordt verwijderd, verbouwd of geïsoleerd, moet eerst onderzocht worden of hierin een vleermuisverblijfplaats aanwezig is. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017. Wanneer de bebouwing in het plangebied behouden blijft, is een vervolgonderzoek niet nodig.

Steenmarter

De steenmarter is een algemene verschijning in de gemeente Dalfsen (eigen waarneming E. Goutbeek). De bebouwing in het plangebied is een potentiële verblijfplaats.

Wanneer deze wordt verwijderd, verbouwd of geïsoleerd, moet eerst bepaald worden of hier een verblijfplaats van de steenmarter aanwezig is. Dit onderzoek moet in de bebouwing worden uitgevoerd met het zoeken van sporen zoals uitwerpselen of achtergebleven prooiresten. Wanneer de bebouwing in het plangebied behouden blijft, is een vervolgonderzoek niet nodig.

Beschermde soorten en biodiversiteit nieuwbouw Ooster Dalfsen

Andere beschermde zoogdieren

In het plangebied kunnen de beschermde bosspitsmuis en bosmuis voorkomen. Dit zijn soorten die niet strikt beschermd zijn. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij te nemen ruimtelijke ontwikkeling zoals het bouwen van huizen.

4.4 Broedvogels

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene broedvogelsoorten aangetroffen. Dit zijn onder andere de merel, holenduif, houtduif, ekster, gaai en goudhaan.

Jaarrond beschermde nesten

Omdat het veldbezoek in maart en bij daglicht heeft plaatsgevonden, zijn de mogelijk in het plangebied broedende ransuil, bosuil, boerenzwaluw en huiszwaluw niet aangetroffen. Wel zijn zingende huismussen gezien op het erf van de boerderij. Van deze vijf soorten zijn de nesten jaarrond beschermd.

Er broeden diverse soorten vogels in het plangebied. Van de broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, broedt in ieder geval de huismus in het plangebied. De ransuil en bosuil kunnen in het bosje of in dicht bebladerde bomen broeden en de boerenzwaluw, huiszwaluw en huismus in de bebouwing. Voor deze soorten is een vervolgonderzoek noodzakelijk als de bebouwing en/of bomen worden verwijderd.

De werkzaamheden mogen geen broedende vogels verstoren. Ook niet als de vogels nog in de nestbouw fase zijn. Wanneer beplanting of bebouwing wordt verwijderd, moet dit buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Wanneer de beplanting en bebouwing in het broedseizoen wordt verwijderd, moet voor aanvang van de werkzaamheden door een ter zake kundige ecooloog beoordeeld worden of in de invloedssfeer van de werkzaamheden nestelende of broedende vogels aanwezig zijn. Wanneer deze worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden uitgesteld worden totdat de vogels uitgevlogen zijn.

De inrichtingsmaatregelen kunnen dusdanig worden genomen, dat zowel de algemene broedvogels en de broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd zijn behouden blijven. Voor de algemene broedvogels geldt dat deze tijdens de nestel- en broedfase niet verstoord mogen worden. Voor de broedvogels, waarvan het nest jaarrond beschermd is, mogen de bestaande huizen niet verwijderd, verbouwd of geïsoleerd worden en de bomen niet gekapt. Wanneer deze inrichtingsmaatregelen wel worden uitgevoerd, is een vervolgonderzoek nodig naar de aanwezigheid van broedende huismussen, ransuil, bosuil, boerenzwaluw en huiszwaluw.

4.5 Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen gezien. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied ook geen reptielen voorkomen. In het plangebied zijn geen leefgebieden van reptielen aanwezig.

De plannen hoeven niet afgestemd te worden op beschermde reptielen. Nader onderzoek is niet nodig.

4.6 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën gezien. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen strikt-beschermde amfibieën voorkomen. In de omgeving komen de laag beschermde bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voor. Het voortplantingsgebied van deze soorten bestaat uit poelen en langzaam stromende wateren met helder water. In het plangebied zijn deze niet aanwezig. Het overwinteringsgebied bestaat uit bos, singels en/of houtwallen met een strooisellaag.

Wanneer het bos, singels en/of houtwallen met hun strooisel laag worden verwijderd, kunnen overwinteringsverblijfplaatsen van amfibieën worden vernietigd. Maar bij het nemen van ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor de te verwachten soorten een vrijstelling.

De plannen hoeven niet afgestemd te worden op beschermde amfibieën. Nader onderzoek is niet nodig.

4.7 Vissen

In het plangebied is geen jaarrond oppervlaktewater aanwezig. Er zijn dan ook geen vissoorten in het plangebied aanwezig.

De plannen hoeven niet afgestemd te worden op beschermde vissen. Nader onderzoek is niet nodig.

4.8 Ongewervelden

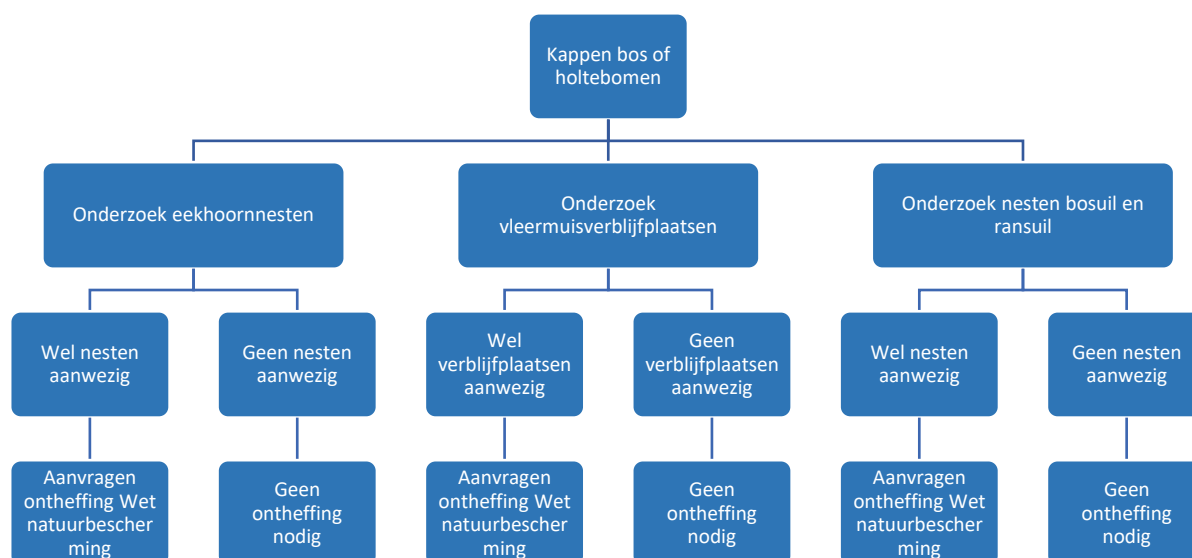
Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen. Uit de literatuurstudie blijkt dat deze ook niet te verwachten zijn. Vanwege het ontbreken van de zeldzame milieus voor deze soorten, is het ook uitgesloten dat in het plangebied beschermde dagvlinders, libellen, kevers of andere ongewervelden voorkomen.

De plannen hoeven niet afgestemd te worden op beschermde ongewervelden. Nader onderzoek is niet nodig.

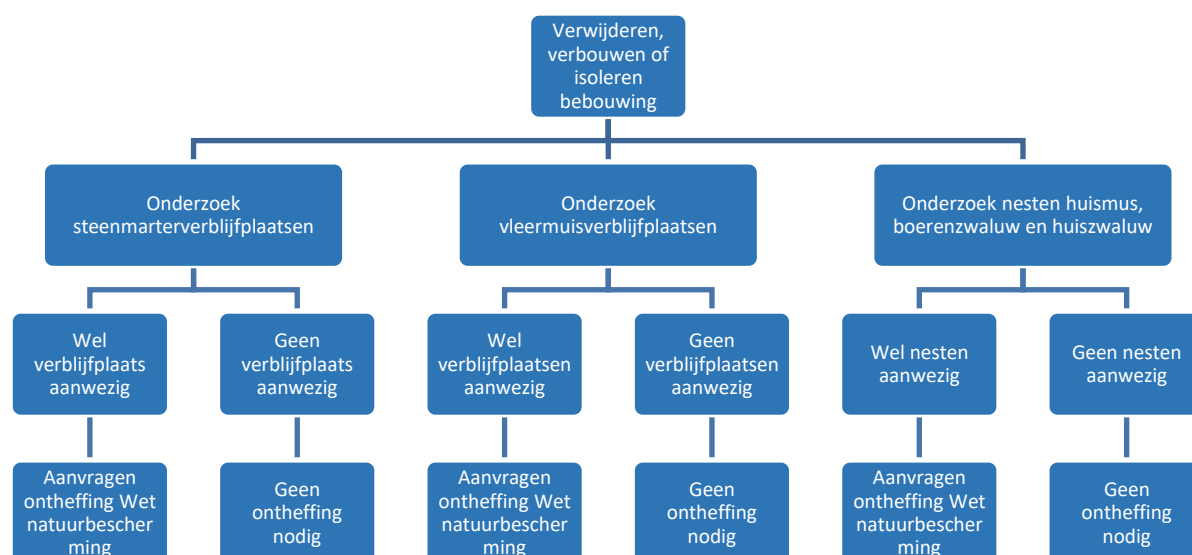
4.9 Samenvatting beschermde soorten

Beschermde soorten

Als de beplanting, bomen en bebouwing behouden blijven, is een negatief effect op beschermde soorten niet aanwezig. Wanneer bomen gekapt worden en/of bebouwing verwijderd, verbouwd of geïsoleerd wordt, kan een negatief effect optreden voor een beschermde soort. Dan is een vervolgonderzoek nodig. In onderstaande schema's zijn de te nemen stappen beschreven.

Afbeelding 5. Schema maatregel kappen bos of holtebomen met uit te voeren onderzoeken.

Afbeelding 6. Schema maatregel verwijderen, verbouwen of isoleren bebouwing met uit te voeren onderzoeken.

Beschermde soorten en biodiversiteit nieuwbouw Ooster Dalfsen

Wanneer bomen, beplanting of bebouwing verwijderd worden, moet dit buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. De werkzaamheden mogen nestelende en broedende vogels niet schaden.

Algemene zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is ook de zorgplicht opgenomen. Daarmee wordt bedoeld dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten. Op grond hiervan dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, niet geschaad worden. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd en niet beschermd.

5 Advies kansen vergroten biodiversiteit

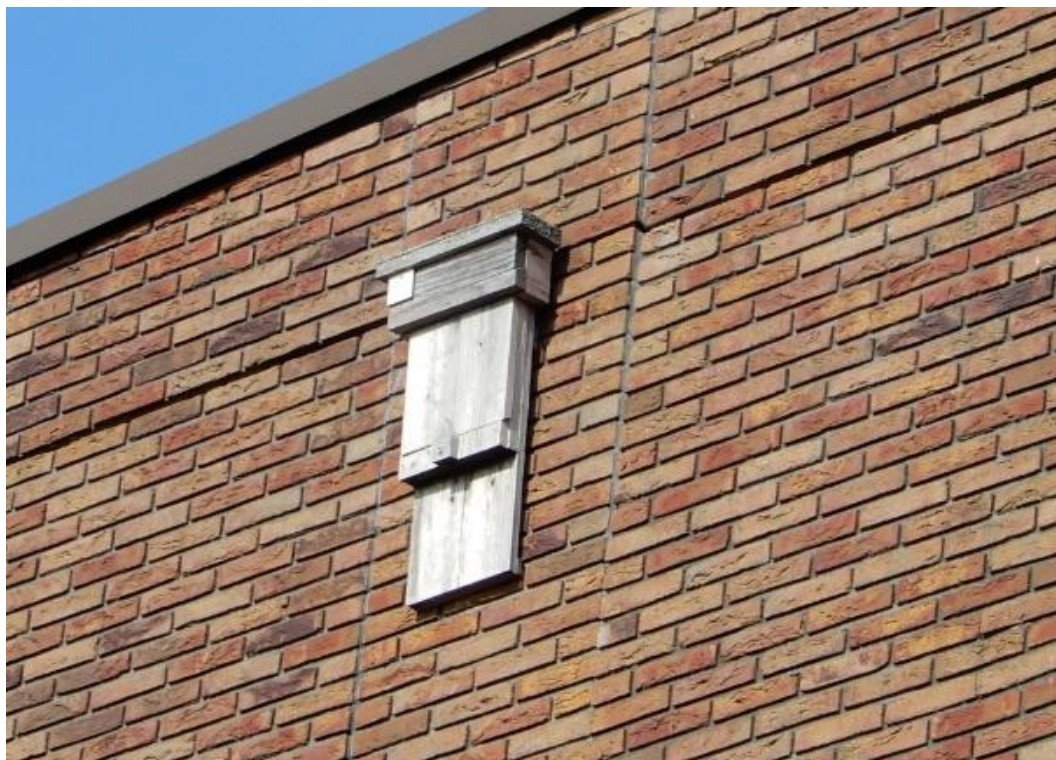
5.1 Inleiding

Er zijn diverse maatregelen te nemen om de biodiversiteit te vergroten. In de aan te brengen bebouwing kunnen verblijfplaatsen voor diverse diersoorten worden gemaakt. Ook kan het plangebied ingericht worden ten gunste van biodiversiteit. Daarnaast kan de gemeente van de nieuwe bewoners verlangen dat zij maatregelen nemen die zorgen dat het aantal soorten in het plangebied behouden blijven of zelfs toenemen.

5.2 Natuurinclusief bouwen

5.2.1 Gebouw bewonende vleermuizen

In de nieuw te bouwen huizen kunnen verblijfplaatsen voor vleermuizen aangebracht worden. Dit kan zowel uitwendig als inwendig. Door het ophangen van speciale vleermuiskasten aan de buitengevel worden verblijfplaatsen gemaakt. Maar deze kasten zijn vaak kwetsbaar, omdat ze makkelijk verwijderd kunnen worden en houten kasten kunnen vergaan.

Figuur 7. Een houten vleermuiskast.

Een grotere kans van slagen is als in de bebouwing holle ruimtes worden gemaakt. Wanneer de bebouwing met een spouwmuur wordt gebouwd, zijn dit ideale verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het materiaal in de spouwmuur mag niet schadelijk zijn voor vleermuizen. Door open stootvoegen bereiken de vleermuizen de holle ruimte.

Figuur 8. Open stootvoegen.

Ook kunnen betonnen kasten ingemetseld worden. Hoe groter de kast, des te groter is de kans op bezetting. Nog beter is het om binnen één holle ruimte of kast meerdere ruimtes te hebben, zodat hier verschillende microklimaten zijn met verschillende temperaturen en vochtigheid.

Figuur 9. Ingemetselde vleermuiskast.

Alle nestkast locaties moeten een donkere plek hebben. Een vleermuis gaat niet in een kast die aangebracht is nabij een lichtbron.

5.2.2 Huiszwaluw

De huiszwaluw kan geholpen worden door het aanbrengen van kunstnesten. Dit zijn betonnen kommetjes die onder een overkapping, bijvoorbeeld aan de buitengevel boven in de nok, aangebracht moeten worden. Rondom de opening van het kunstnest moet een zone van drie meter vrij zijn van objecten en beplanting.

Figuur 10. Kunstnesten voor de huiszwaluw.

5.2.3 Gierzwaluw

De gierzwaluw broedt in kleine holtes in huizen. Door het aanbrengen van kasten aan de buitenkant van de muur ontstaan broedplekken voor deze soort. Deze kasten zijn vaak kwetsbaar omdat ze makkelijk verwijderd kunnen worden en houten kasten kunnen vergaan.

Figuur 11. Gierzwaluwkasten.

Een grotere kans van slagen is wanneer in de bebouwing holle ruimtes worden gemaakt door het aanbrengen van speciale gierzwaluwdakpannen. Voorwaarde is wel dat het dak niet te plat ligt. De hellingshoek van het dak moet minimaal 45 graden zijn.

Figuur 12. Gierzwaluwdakpan.

Ook kunnen speciale gierzwaluwnest stenen worden ingemetseld in de muur. Rondom de opening van alle kasten moet een zone van drie meter vrij zijn van objecten en beplanting.

5.2.4 Huismus

De huismus broedt in holle ruimtes in huizen. Voor deze vogel kunnen kasten worden opgehangen. Deze kasten zijn vaak kwetsbaar omdat ze makkelijk verwijderd kunnen worden en houten kasten kunnen vergaan.

Figuur 13. Huismuskast.

Een grotere kans van slagen is wanneer in de bebouwing holle ruimtes worden gemaakt. Voor de huismus zijn speciale dakpannen ontworpen.

Figuur 14. Huismusdakpannen.

Ook zijn zogenaamde huismussen vides aan te brengen. Dit zijn ruimtes onder dakpannen die vanuit de dakgoot bereikbaar zijn. Het aanbrengen van nestplaats voorzieningen moet wel uitgevoerd worden in combinatie met het planten van heggen, heesters en/of bomen. Dit zijn rust- en schuilplaatsen die huismussen nodig hebben in hun leefgebied.

5.3 Inrichting plangebied

5.3.1 Tijdelijke natuur

Het te bebouwen perceel bestaat nu uit intensief beheerd en bemest grasland. Wanneer het nog minimaal één groeiseizoen duurt voordat de percelen bouwrijp gemaakt worden, kan het ingezaaid worden met een bloem- en kruidenrijk zaadmengsel. Dit zorgt voor voedsel en schuilplaatsen voor veel insecten. Het mengsel moet bestaan uit inheemse eenjarige soorten van autochtone afkomst. Dit is, totdat het bouwrijp gemaakt wordt, een meerwaarde voor biodiversiteit.

Figuur 15. Ingezaaid perceel met bloemrijk zaadmengsel van inheemse soorten.

5.3.2 Behouden beplanting

In het plangebied aanwezige hagen, singels, houtwallen en het bos zijn nu leefgebieden voor veel soorten. Niet alleen voor de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde dieren. Door deze te behouden blijven deze soorten in het plangebied aanwezig.

5.3.3 Aanbrengen water

Water trekt veel diersoorten. Dit kan aangebracht worden door te gaan ontgraven tot in de grondwaterstand. Omdat de grondwaterstand in de zomerperiode dieper is dan 2 m. onder maaiveld, moet, om oppervlaktewater te krijgen, veel grond ontgraven worden. Hiervoor is dan een groot oppervlakte nodig. Er kan ook tijdelijk water in het plangebied gerealiseerd worden. Dit kan door het graven van lage delen waar het regenwater naar toe kan stromen. In deze wadi's staat alleen in de regenperiode water.

Bij het ontgraven van een laagte moet een eventueel aanwezig zwart filmlaagje behouden blijven. Dit laagje zit tussen de voedselrijke bovenlaag en het schrale zand. Hier zitten oude zaden in die bij blootstelling aan licht gaan ontkiemen. Zo kan een natuurlijke ontwikkeling ontstaan van plantensoorten met hiervan afhankelijke diersoorten.

5.3.4 Aanbrengen_bepanting

Bepanting, van eenjarige tot boom, zorgt voor voedsel en schuilplaatsen voor veel diersoorten. Om schuilplaatsen voor egels te maken, kan laag dicht struweel worden aangebracht. Insecten zoals dagvlinders en bijen willen graag bloemrijke bepanting. Op de platte daken kan bepanting aangebracht worden. Deze groene daken zijn een waardevolle voedselbron voor veel insecten zoals bijen. In het plangebied zijn meidoorn hagen aanwezig. Door meer hagen aan te planten, worden meer leefgebieden aangelegd. Zo wordt het aantal schuilplaatsen voor insecten en vogels vergroot.

Figuur 16. Aanwezige haag met singel.

De huidige overgang van het grasland naar het bos gaat van heel laag naar heel hoog. Deze overgang bezit veelal weinig soorten. Door tussen het bos en het grasland een zoom en mantel zone aan te brengen, ontstaat een geleidelijke overgang. In de zoom zone worden vaste planten aangebracht en in de mantelzone heesters. Door deze zone naar de zuidzijde te situeren, kan de zon deze zone goed beschijnen. Hiermee ontstaat een geschikt leefgebied voor veel dagvlindersoorten en andere insecten. In het plangebied moet zo min mogelijk gazon worden aangelegd. Hierin zijn weinig soorten aanwezig.

5.3.5 Aanbrengen muur

Wanneer bebouwing wordt gesloopt, kunnen de vrijgekomen stenen in een muur, bijvoorbeeld als geluidswal, verwerkt worden. Hiermee ontstaat een schuilplaats en leefgebied voor veel insecten. Ook kunnen hier muurplanten als de muurvaren en korstmossen als de kastanjebruine schotelkorst op groeien.

5.3.6 Beplantingskeus

De plantkeuze moet afgestemd worden op de grondsoort. Momenteel is het een voedselrijke zandgrond. Hier kunnen planten ingezaaid of ingeplant worden die op voedselrijke grond groeien. Wanneer deze laag wordt ontgraven tot op het schrale zand, voor bijvoorbeeld een wadi, moeten soorten worden ingezaaid of ingeplant die op schrale zandgrond groeien. Door in het plangebied een afwisseling van deze grondsoorten te maken, ontstaan verschillende milieus met daarvan afhankelijke soorten. Door zoveel mogelijk regionale inheemse soorten aan te planten, is veel voedsel beschikbaar voor de inheemse insecten. En door verschillende soorten te gebruiken die in verschillende periodes van het jaar bloeien, is er een groot deel van het jaar voedsel aanwezig. Wanneer inheemse planten worden toegepast, moeten deze van autochtoon materiaal zijn. Ook kunnen fruitbomen aangeplant worden. Deze zorgen voor voedsel voor diverse soorten insecten als bijen. Een aan te planten haag kan uit verschillende soorten bestaan. Bijvoorbeeld uit haagbeuk, wilde liguster, meidoorn, Spaanse aak en hulst.

5.4 Beleid gemeente Dalfsen

De gemeente heeft zich aangesloten bij de campagne “Operatie Steenbreek”. Deze campagne wordt begeleid door stichting Steenbreek. Een stichting die samen met andere gemeentes de leefomgeving wil vergroenen. De gemeente Dalfsen kan dit beleid uitdragen naar zijn bewoners. Zij kan van de nieuwe bewoners maatregelen verlangen waarbij de biodiversiteit vergroot wordt. Zo kunnen ze promoten of eisen dat schuttingen niet tot op het maaiveld worden aangebracht of openingen in de schutting gemaakt worden, zodat egels van tuin naar tuin kunnen lopen.

Figuur 17. Egelopening in schutting.

Ook kan de gemeente voorstellen of eisen dat een minimale oppervlakte van de tuin ingeplant moet worden met planten of dat een maximale oppervlakte bestraat mag worden.

Bronnen

Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft, 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden

Douma, M., C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010. Uitgeverij Profiel, Bedum.

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2002. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Internet

Informatie over definitielijst t.b.v. quickscans en natuurtoetsen:

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/definitielijstNGB>

Informatie over landschap

<https://topotijdreis.nl/>

Informatie over Natuurinclusief bouwen

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/natuurinclusief-bouwen>

Informatie over hoogte

<https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>

Informatie over stichting Steenbreek

<https://steenbreek.nl/over-stichting-steenbreek/>